

МОСКВА

ИСТИҚБОЛИ

В. Ф. ПРОМИСЛОВ,
мехнаткашлар депутатлари Москва шаҳар Совети ижория
комитетининг раиси

A ВТОМОБИЛЬ ўйлари ва темир ўйлаб мамлакатнинг юраги — Москвага кириб берганларининг, улкен бинолар кўз олдингизда гавадланадан. Пойтахт шахримиз шундай жойлашганни, шаҳар маркази билан чеккалари ўртасидан фарқ ўйқу. Москва — мамлакатимиздагина эмас, яхоннинг энг гўзул шаҳарларидан бири. Лекин унинг келажаги янада порлоқ.

Советлар мамлакатининг, айни лайда Россия Федерациясининг поитахти КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети тасдиқида берган. Боз план асосидан яна ҳам обод бўлади. Ургоч Л. И. Брежнев партия XVII съездидан таъкидлаганидеги, Москва барча совет ишиларига Ватанимиз поитахти, саноат, маданият ва фаннинг энг йирик маркази, улуг социалистик давлатимизнинг рамзи сифатидан фоиз қадрлидир. Шунинг учун ҳам шаҳарнинг қибраси, унинг курилиши ва келажаги фақат мосиваликларни эмас, балки бутун совет ишиларини қизиқтиради.

Бош пландиа Москва саноати, транспортни, ўй-жой фондни ва маданий-машиний мусассасалари, шаҳар хўжалигини янада ривожлантириши масалаларни комплекс кўзда тутилган. Боз пландинг ўзиғи хос суннити ҳам майе шунда. Шаҳарни қайлиб, шаҳарнинг уйдан кейинги истиқболи ҳам кўзда тутилган.

Москванинг кайта курниши биринчи Бош пландиа амалга ошириши мобайнида, яъни 1935 йилдан бўйича жуда катта ишлар қилинди. Шу даръа ичидан шаҳарнинг ўй-жой фонди уч барадаридан зиёд кўпайди. Ҳозир Москва даги оиласларнинг 69 проценти алоҳидан кварталларидан яшайди. Эске корхоналар рёконструкцияни қилинди, улжало замонавий корхоналар кўрилди. метро линиялари ётказилди. Шаҳар харитасида жанубий-гарб, Фили-Мазилово, Хорошево-Мневники ва бошча кўплаб янги районлар пайдо бўлади.

Янги Бош пландиа шаҳар чиғарасини истиқтайтириши кўзда тутилайди: поитахти ҳаҷаларни автострададан чечта чиқмайди. Шаҳар майдони 87,5 мингектадан иборат бўлиб қолаверади. Лойҳаҳадар шаҳар маҳдидони истиқтайтирганинг ҳолда, шаҳар курилиши проблемасини жуда оқилона ҳал қилинди. Москванинг ўрмон ишоти зонасида, қонда тарифасида, янги корхоналар кўрилмайди ва мавзудларни истиқтайтирилмайди. Машиний хизмат кўсасишига мўлжалланган корхоналар бўндан мустасониди. Корхоналарда маҳсулот ишлаб чиқарниши кўпайтириши янги ускуналар ўринатиш ва меҳнат унумдорлигини ошириши хисобига бўлади.

Бош пландиа Москва шаҳри ва областидаги ишлаб чиқарниши кучларини бир-бирiga уйгулантирилган, поит атрофида асосан шаҳардан 90-100 километр мадасобда жойлашган пунктларда бўйлош шаҳарлар қад кўтаради. Бўнада шаҳарчаларда Ҳозир саноат корхоналари бўлиб, 150-250 мингатагча адоли яшайдиган бўлади.

Москваликнинг турмуш шаҳротарини яхшилашга алоҳидан ётибор берилади. Шаҳар териториясининг салмак 70 процентини ўй-жой ва маданий-машиний мусассасалар эгаллайди. Аҳоли яъни бошинга 20 квадрат метргача ўй-жой майдони тўғри қеладиган бўлади. Бу — москваликнинг ҳар бир оиласи алоҳидан кварталларда яъя бўлиб, оила азсоларнинг ҳар бирга алоҳидан кварталларда яъя бўлиб, оила азсоларнинг ҳар бирга ўй-жой бинолари қад кўтаради.

Бош пландиа авторлари поитахти бамисоли гул шаклида жиҳозлаш планини таклиф этиши. Бунинг боини бор. Гулнини ҳар бир «булаги» пландаштирилган зонани ташкил этади. Бундай пландаштиришни яшаш учун жуда қуал шаҳротарини түргидарди, ишиларини унумлаштиришни да малини яхшироқ ташкил этишига имкон беради.

Ҳар бир зона 600 мингдан тортиб 1 миллионга тагача аҳолига ётибор берилади. Шаҳар териториясининг салмак 70% таъсилларни бир-бирiga уйгулантирилган. Улар юлдузсимон структурага яъя бўлиб, Москва Даълат университети, Лужники, Бутунтикоф телевизион маркази ҳамда Халқ Ҳўжалиги Ютуқлари Кўргазмасини ўз ичига олади. Марказ Жануби-гарб ва Шимоли-шарқ бўйлаб ривожланади, Москва-река ва Яузанинг кўкаламзор ёнбалигарларни камраб олади.

Марказни реконструкцияни килиши программасиде, шаҳризиз ниҳоятида бой бўлан архитектура ёдгорликларининг аҳолига мўлжалланган. Бу зоналарнинг ҳар бирни ўзи бир шаҳар бўлиб, ишлаб чиқарниши комплекслари — корхоналар, мусассасалар, илмий тешкири институтларига яъя бўлади. Бош пландиа шаҳар марказига алоҳидан ётибор берилди. Марказ умумий архитектура енимларини бирлаштирилган ансамблар системасини ташкил этди. Улар юлдузсимон структурага яъя бўлиб, Москва Даълат университети, Лужники, Бутунтикоф телевизион маркази ҳамда Халқ Ҳўжалиги Ютуқлари Кўргазмасини ўз ичига олади. Марказ Жануби-гарб ва Шимоли-шарқ бўйлаб ривожланади, Москва-река ва Яузанинг кўкаламзор ёнбалигарларни камраб олади.

Марказни реконструкцияни килиши программасиде, шаҳризиз ниҳоятида бой бўлан архитектура ёдгорликларининг аҳолига мўлжалланган. Бу зоналарнинг ҳар бирни ўзи бир шаҳар бўлиб, ишлаб чиқарниши комплекслари — корхоналар, мусассасалар, илмий тешкири институтларига яъя бўлади.

Марказни реконструкцияни килиши программасиде, шаҳризиз ниҳоятида бой бўлан архитектура ёдгорликларинига яъя бўлиб, ишлаб чиқарниши комплекслари — корхоналар, мусассасалар, илмий тешкири институтларига яъя бўлади.

Москва марказида, унинг асосини проспектлари ва майдонларида йўловчилар беламал юршилари таъминланади. Садовла халласи бўйлаб ер ости автомобиль йўллари тармоги системаси вужудга келтирildi.

Хуллас, қадими ва ҳамиша навқорон шаҳар, тинчлик ва дўстлик шаҳри Москва янада гўзул чиройга яъя бўлади.

М А Г Н И Т КА — курдатли мамлакатимиз индустриясининг ёрни символидир. Магнитка металлургия комбинатида ишлаб чиқарниши курилиши таъсилларни давом этитишганларидан, фарҳанадилар. Шунинг учун ҳам съездидан таъкидлаганидеги, Москва барча совет ишиларига Ватанимиз поитахти, саноат, маданият ва фаннинг энг йирик маркази, улуг социалистик давлатимизнинг рамзи сифатидан фоиз қадрлидир. Шунинг учун ҳам шаҳарнинг қибраси, унинг курилиши янада порлоқ.

Советлар мамлакатининг, айни лайда Россия Федерациясининг поитахти КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети тасдиқида берган. Боз план асосидан яна ҳам обод бўлади. Ургоч Л. И. Брежнев партия XVII съездидан таъкидлаганидеги, Москва барча совет ишиларига Ватанимиз поитахти, саноат, маданият ва фаннинг энг йирик маркази, улуг социалистик давлатимизнинг рамзи сифатидан фоиз қадрлидир. Шунинг учун ҳам шаҳарнинг қибраси, унинг курилиши янада порлоқ.

Суратда: В. И. Ленин номли Магнитогорск металлургия комбинатининг домна печалари цехи.

Б. Клиппиничер фотоси, (ТАСС фотохроникаси).

Николай РИЛЕНКОВ.

РОССИЯМ

Намуҳум туманларга чулғанди кун ҳам, Олпол булуплар-да битдилар ёниб, Қўйнинг баш кўйсам дейман, Россиям, Ўзинг жонкўярим, ўзинг имоним. Қўйнинг қадориги, келтиг, ўпайни. Пичанлар хидига кўмилади яна. Қақроп лабларнида тузине шўр тъвми бир умр қолсанни курсин тантана. Қўйнгандан жой олсан ҳар товуш, садо, «Хар деб юрақдан узинган нафас. Мен сабоқ излайман водийар аро. Дехондек яшамоқ ишқи билан масти. Не-не ўлканларни кўрмади бу бош. Лекин бошқа тилак менда бўлганимас: Менга боксалар-да, нодўсту сирдош Сенга ўшатниса, шунинг ўзи бас. Сендан ўшироқчи ҳожат ўй, ион, Қайди мен ингладым, гул тердим кайда. Неки бор бергана кўйлардан ишқон Онадек англарас, бир жабрдида. Ешилигим қошимда ҳамзигул жамалжам. Сенин кўйларингни тингласам қониб. Қўйнинг баш кўйсан дейман, Россиям, Ўзинг жонкўярим, ўзинг имоним.

1957 йилда ҳукуматимиз СССР Фанлар академисининг Сибирь бўлимини ташкил этиш тўғрисида қарор қабул кирадиган эди. Новосибирск атотои совет селекционерларини Академия П. П. Лукиненни номинни мамлакатимиз гапланкорлари яхши биладилар. Буғдойнинг серҳосил навларини тратган ба селекционер ва унинг Краснодар қишлоқ машиналарнида алоҳидан. Чандага суратда Академия шаҳарасининг бир қисми тасвириланган.

Инни марта Социалистини Мехнат Қархоном, атотои совет селекционерларини Академия П. П. Лукиненни номинни мамлакатимиз гапланкорлари яхши биладилар. Буғдойнинг серҳосил навларини тратган ба селекционер ва унинг Краснодар қишлоқ машиналарнида алоҳидан. Чандага суратда Академия шаҳарасининг бир қисми тасвириланган.

Инни марта Социалистини Мехнат Қархоном, атотои совет селекционерларини Академия П. П. Лукиненни номинни мамлакатимиз гапланкорлари яхши биладилар. Буғдойнинг серҳосил навларини тратган ба селекционер ва унинг Краснодар қишлоқ машиналарнида алоҳидан. Чандага суратда Академия шаҳарасининг бир қисми тасвириланган.

Чандага суратда: Братск гидроэлектростанцияси тўғони.

ТАСС фотохроникаси.

1957 йилда ҳукуматимиз СССР Фанлар академисининг Сибирь бўлимини ташкил этиш тўғрисида қарор қабул кирадиган эди. Новосибирск атотои совет селекционерларини Академия П. П. Лукиненни номинни мамлакатимиз гапланкорлари яхши биладилар. Буғдойнинг серҳосил навларини тратган ба селекционер ва унинг Краснодар қишлоқ машиналарнида алоҳидан. Чандага суратда Академия шаҳарасининг бир қисми тасвириланган.

Чандага суратда: Братск гидроэлектростанцияси тўғони.

ИНҚИЛОБ ҚУЁШИ

А. Н. Лодигинини биринчи лампочка билан П. Н. Яблочкининг генератор ва трансформаторлари ихтиро килингандан бўён ишҳояти салқам бир аср вафт ўтди. Уша-ўша электротехника ишқалиб бормоқда. Айнанча Бутунроссия Советларининг 1920 йил деҳабр ойда бўлиб ўтган VIII съездидан кабул қилинган қишлоқ ҳамзигул бўлмокада.

«Рус нури»нинг моҳиётини ҳаммадан кўпирганини биринчи лампочка билан П. Н. Яблочкининг генератор ва трансформаторлари ихтиро килингандан бўён ишҳояти салқам бир аср вафт ўтди. Уша-ўша электротехника ишқалиб бормоқда. Айнанча Бутунроссия Советларининг 1920 йил деҳабр ойда бўлиб ўтган VIII съездидан кабул қилинган қишлоқ ҳамзигул бўлмокада.

Биринчи лампочка билан П. Н. Яблочкининг генератор ва трансформаторлари ихтиро килингандан бўён ишҳояти салқам бир аср вафт ўтди. Уша-ўша электротехника ишқалиб бормоқда. Айнанча Бутунроссия Советларининг 1920 йил деҳабр ойда бўлиб ўтган VIII съездидан кабул қилинган қишлоқ ҳамзигул бўлмокада.

Урудан кўпирганини биринchi лампочка билан П. Н. Яблочкининг генератор ва трансформаторлари ихтиро килингандан бўён ишҳояти салқам бир аср вафт ўтди. Уша-ўша электротехника ишқалиб бормоқда. Айнанча Бутунроссия Советларининг 1920 йил деҳабр ойда бўлиб ўтган VIII съездидан кабул қилинган қишлоқ ҳамзигул бўлмокада.

Урудан кўпирганини биринchi лампочка билан П. Н. Яблочкининг генератор ва трансформаторлари ихтиро килингандан бўён ишҳояти салқам бир аср вафт ўтди. Уша-ўша электротехника ишқалиб бормоқда. Айнанча Бутунроссия Советларининг 1920 йил деҳабр ойда бўлиб ўтган VIII съездидан кабул қилинган қишлоқ ҳамзигул бўлмокада.

Урудан кўпирганини биринchi лампочка билан П. Н. Яблочкининг генератор ва трансформаторлари ихтиро килингандан бўён ишҳояти салқам бир аср вафт ўтди. Уша-ўша электротехника ишқалиб бормоқда. Айнанча Бутунроссия Советларининг 1920 йил деҳабр ойда бўлиб ўтган VIII съездидан кабул қилинган қишлоқ ҳамзигул бўлмокада.

Урудан кўпирганини биринchi лампочка билан П. Н. Яблочкининг генератор ва трансформаторлари ихтиро килингандан бўён ишҳояти салқам бир аср вафт ўтди. Уша-ўша электротехника ишқалиб бормоқда. Айнанча Бутунроссия Советларининг 1920 йил деҳабр ойда бўлиб ўтган VIII съездидан кабул қилинган қишлоқ ҳамзигул бўлмокада.

Урудан кўпирганини биринchi лампочка билан П. Н. Яблочкининг генератор ва трансформаторлари ихтиро килингандан бўён ишҳояти салқам бир аср вафт ўтди. Уша-ўша электротехника ишқалиб бормоқда. Айнанча Бутунроссия Советларининг 1920 йил деҳабр ойда бўлиб ўтган VIII съездидан кабул қилинган қишлоқ ҳамзигул бўлмокада.

Урудан кўпирганини биринchi лампочка билан П. Н. Яблочкининг генератор ва трансформаторлари ихтиро килингандан бўён ишҳояти салқам бир аср вафт ўтди. Уша-ўша электротехника ишқалиб бормоқда. Айнанча Бутунроссия Советларининг 1920 йил деҳабр ойда бўлиб ўтган VIII съездидан кабул қилинган қишлоқ ҳамзигул бўлмокада.

Урудан кўпирганини биринchi лампочка билан П. Н. Яблочкининг генератор ва трансформаторлари ихтиро килингандан бўён ишҳояти салқам бир аср вафт ўтди. Уша-ўша электротехника и

